

Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Seksjonssjef Lise Charlotte Rokkones

Dato: 5. juni 2024

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2023/194912

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag.

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokaliteten 38697 Takflua i Åfjord kommune med virkning fra 5. juni 2024. Dagens overvåkingssone oppheves. Lokalteter som tidligere var omfattet av overvåkingssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingsfase fra 5. juni 2024. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 5. juni 2026.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

For forskrifter som endres etter september 2023 hvor vernesonen oppheves, avviker vi fra forskriftsmalen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige forskrifter.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiske sykdommen ILA ved lokaliteten 38697 Takflua i Åfjord kommune i Trøndelag fylke i september 2023.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag, ble fastsatt 28. september 2023.

Mattilsynet, region Midt sendte 24. mai 2024 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitet 38697 Takflua 5. juni 2024.

I anmodningen opplyste regionen at utbruddslokaliteten Takflua ble tømt for fisk 11. november 2023, og at opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 23. februar 2024. Pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dato.

Vernesonen omfatter i tillegg til lokalitet Takflua, også lokalitetene 19977 Jektholmen, 30297 Krabbholmen, 33177 Krabbholmen II og 31958 Ratvika. Disse lokalitetene er tømt for fisk. Lokalitet Jektholmen fikk godkjent vask og desinfeksjon av Mattilsynet den 15. februar 2024, mens de resterende tre lokalitetene fikk godkjent vask og desinfeksjon av anleggene den 5. april 2024. Pålagt to måneders felles brakklegging av lokalitetene i vernesonen ble påbegynt 5. april 2024 og vil være gjennomført den 5. juni 2024.

Regionen mener alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen vil være oppfylt 5. juni 2024, og anmoder derfor hovedkontoret om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingssone fra samme dato.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i regionens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 5. juni 2026.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonen nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

Høring:

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og

bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 28. september nr. 1600 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 5. juni 2024 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6.april .2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåkning, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I

I forskrift 28. september 2023 nr. 1600 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag, gjøres følgende endringer.

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkningssone i Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag fylke.

Vernesonen omkring lokalitet 38697 Takflua i Åfjord kommune oppheves 5. juni 2024. Området som omfatter vernesonen vil fra 5. juni 2024 utgjøre ny overvåkingssone.

Overvåkingssonen omfatter lokalitetene 38697 Takflua, 19977 Jektholmen, 30297 Krabbholmen, 33177 Krabbholmen II og 31958 Ratvika og avgrenses:

- *Med 5 km radius fra lokalitet 38697 Takflua (9,868947; 63,980632)*
- *I øst i jevn bue fra Bruskjæret på Linesøya (9,949510; 64,007458) til punkt ved Barsolvika (9,960766; 63,961492)*
- *I sør i jevn bue fra punkt ved Tårnes (9,952989; 63,955547) via punkt i sjø sør for Brugdholman (9,878053; 63,935893), videre mot vest i jevn bue til punkt i sjø ved kommunegrense mot Ørland (9,767618; 63,976684), videre til punkt nordvest for Sørgårdsvågen på Linesøya (9,845010; 64,023230).*

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 13 skal *endret* lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet

brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingssone. Vernesonen omkring lokalitet 38697 Takflua i Åfjord kommune er 5. juni 2024 opphevet. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 5. juni 2024 ny overvåkingssone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonssone i Åfjord og Ørland kommuner, Trøndelag.

